BAMA M

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z poczta: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. - Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k. Reklamacye sa wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLAD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Portngalia. — Hiszpania. - Anglia. - Francya - Włochy. - Niemce. - Szwecya. Z teatru wojny. - Doniesienia z ostatniej poczty. - Wiadomości handlowe. - Kronika.

MONARCHYA AUSTRYACKA

Rzecz urzędowa.

Wieden, 6go listopada. Dnia 7go listopada 1855 wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i bedzie rozesłany XL. zeszyt dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera: Nr. 186. Dekret ministerstwa skarbu z dnia 6. listopada 1855, obowiązujący wszystkie kraje koronne, – względem założenia uprzywilejowanego austryackiego instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu, wraz z statutami.

Z tym zeszytem wyjdzie także i będzie rozesłany spis osnowy wydanych w miesiącu październiku 1855 zeszytów dziennika

ustaw państwa.

Sprawy krajowe.

(Zaopatrzenie wdów i sierót po zmarlych na cholerę. — Dary i składki pozostałych krewnych po zmarłych w ostatniem czasie. — Jego c. k. apost. wyjechał do Tryestu. — Stan zdrowia Arcyksięcia Ferdynanda Maxymiliana. — Nowiny Dworu. — Zmiany w dyplomacyi. — Statuta reprezentacyi krajowej. — Poseł portugalski z notyfikacya wstapionia na tron Don Petra V. — Pozwolenie na założenie instytutu kredytowego.)

lych bez pomocy po zmarłych na cholerę, wpłyneży od 12. października po dzień dzisiejszy następujące dalsze składki, jako to: cech siedlarzy złożył 1r., cech stolarzy 48r. 19kr., cech jubilerów i złotników 10r. 8kr., przewilebna katedra łacińska powtórnie 15r. 571/2kr., polowa przechodu z magicznego przedstawienia 226r. 41/2kr. Razem 301r. 29kr. Dodawszy do tego składki po dzień 12. pażdziernika w kwocie 310r. ½kr. wynosi ogółowa suma 611r. 29½kr.

Mianowany przez magistrat w porozumieniu z rada gminną d. 18. sierpnia b. m. komitet ku zaopatrzeniu wdów i sierot, pozostałych bez pomocy po zmarłych na cholerę, opatrywał po dzień 29.

b. m. 87 familii osicrocialych.

24 sierót pozbawionych rodziców umieszczono po części za opłatą zaopatrzenia u osób prywatnych i w instytucie sierót ad St. Casimirum, 14 w miejskiej fundacyi chłopców osieroconych i w odziele sierót miejskiego domu roboty, następnie dla lepszego zaopatrzenia i wychowania 78 dzieci pozbawionych ojca, a 11 pozbawionych matki, pozwolono miesięczny datek zaopatrzenia, a jedynastu sierotom niemających zkadinąd pomocy, dano raz na zawsze wsparcie.

Majacy się przeto płacić dla 113 dzieci datki zaopatrzenia wy-

noszą miesięcznie niemal 300 złr. m. k.

Lwow, 17go września. Wykaz dobroczynnych składek na rzecz Lwowskiego instytutu roboty i zaopatrzenia, które powinowaci poniżej wymienionych zmarłych złożyli w urzędzie pogrzebniczym; Powinowaci i krewni po Antoninie Szedzińskiej 5r., po Wilhelmie Willman kupcu 1r., po Janie Niemirowskim kupcu 10r., po Ludwiku Sienickim dziecku tutejszego kawiarza 30kr., po Janie Casparym dr. medycyny 1r., po Wojciechu Regiec kapelanie w szpitalu sióstr miłosierdzia 1r., Maryi Legeżyńskiej małzonce krawca 10kr., Karolinie Sauter sierocie po siedlarzu 10kr., po Józefie Ulenieckiej obywatelce 5r., po Fryderyku Laudenbach właścicielu domu 1r. po Matuszyńskim właścicielu domu 1r., po Leopoldzie Cieleckim właściciełu dobr 10r., po Antoninie Ustrzyckiej właścicielce dobr 5r., po Komnackiej 1r., po Ludwice Łuckiej 1r., po Walentynie Bartmańskim 1r., po Tytusie Jaszewskim właścielu dobr 2r., po Józefie Tinz c. k. radcy apelacyjnym 2r., po Rózy hrabinie Golejewskiej, właścicielce dóbr 10r., po Rozalii Turasiewiczowej małżonce tutejszego obywatela 5r. - W ogóle 62r. 50kr.

Wieden. 3. listopada. Gazeta wiedenska donosi: Na otrzymana z Tryestu wiadomość, ze Jego Mość Najdostojniejszy Arcycyksiążę Ferdynand Maximilian wypadł wczoraj to jest 7. t. m. z po-wozu, raczył Najaśniejszy Pan udać się wczoraj po południu do

Podług najnowszych w Wiedniu otrzymanych doniesień jest już stan zdrowia Najdostojn. Arcyksięcia na drodze polepszenia,

– Jego c. k. apost. Mość przejeżdżał wczoraj — d. 7. b. m. w podróży do Tryestu o godz. 11½ w nocy przez Grac, a dzisiaj o godz. 5¾ zrana przybył do Lublany. Dalszą podróż do Tryestu odbył bez przerwy.

- Dzisiaj w południe nadeszły tu pocieszające doniesienia z Tryestu o stanie zdrowia Jego cesarzew. Mości najdostojniejszego

Arcyksięcia Ferdynanda Maxymiliana.

Jego cesarz. Mość spał spokojnie, szczególniej po północy symptomata wstrząśnienia mózgu znacznie złagodniały, a symptomatów ciśnienia mózgu nie ma wcale.

Ich c. k. apost. Mości Cesarz i Cesarzowa raczyli wyrazić Fm. hrabiemu Radetzkiemu w dniu urodzin jego 2. b. m. w dro-

dze telegraficznej najszczersze swe życzenia.

C. k. Dwór pozostanie 8 do 10 dni w Schönbrunie, a potem przeniesie się do c. k. burgu w Wiedniu. - Ich cesarzewicz. Mości Arcyksiążę Rajner i Arcyksiężna Marya udadzą się z Neapolu do Wenecyi i przepedza tam część zimy.

Lord Westmoreland ma jeszcze w ciągu tego miesiąca przybyć do Wiednia, by doręczyć Jego Ces. Mości swe pismo odwołujące.

— C. k. poseł prezydyalny przy związku niemieckim, hrabia Rechberg, odjechał dnia 4. b. m. wieczór koleją północną do Frankfurtu. Pan Internuncyusz baron Prokesch-Osten odjedzie zaraz za przybyciem jego z powrotem do Wiednia.
- Statuta reprezentancyi krajowej mają być, jak słychać,

przedłożone wkrótce do najwyższej sankcyi.

- Przybyły do Wiednia w nadzwyczajnej misyi portugalski poseł i pełnomocny minister przy dworze belgijskim, vicomte de Seisal, miał zaszczyt dnia 5. b. m. doręczyć Jego c. k. apostolskiej Mości pismo od Jego Mości Dom Pedro V. Króla Portugali z no-

tyfakacya o wstapieniu jego na tron.

Jego c. k. apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z 31. października 1855 Maxymilianowi Egon księciu na Fürstenbergu w imieniu własnem i w imieniu Jana Adolfa księcia Schwarzenberga, Wincentego Karola księcia Auersperga, Ottona hrabi Chotek i Ludwika Haber, tudzież wiedeńskiemu wexlowemu domowi S. M. Rothschild dla niego i dla jego domów, równie jak dla wexlowego domu Leopolda Lämel w Pradze, pozwolić na założenie uprzywilejowanego, austryackiego instytutu kredytowego i potwierdził przedłożone w tej mierze statuta.

Ameryka.

(Wyprawa sprzymierzonych na wielki Ocean.)

- Według raportów jednego z oficerów angielskich zawiera dziennik San Francisco Herald niektóre bliższe szczegóły z fregaty "Amphitrité", która mając polecenie wyszukać rosyjską eskadrę na morzu południowem, powróciła 21. sierpnia do San Francisco. Najważniejszym wypadkiem jest to, że nad rzeka Amur nie odkryto bynajmniej tych fortyfikacyi rosyjskich, o których tak często wspominano. Po zajęciu Petropawłowska zasiągnięto języka, że Rosyanie znajduja się w znacznej liczbie nad ujściem rzeki Amar. "Amphitrite", "Pique" i jeszcze jeden angielski okręt wojenny, które krążyły na morzu Ochocka, stanety dnia 7. lipca na kotwicy w zatoce Sagha-lii naprzeciw rzeki Amur. Na północ leży miasto Ayan, które najprzód zająć postanowiono; lecz że było opuszczone i nieufortyfikowane, wiec nie bombardowano; zniszczono (ylko jeden paropływ rosyjski w zatoce. Poczem angielskie okręta udały się ku ujściu rzeki Amur, lecz mielizny nie dozwoliły dostać się na rzekę. Wyprawiono lodzie dość daleko w górę rzeki, jednak nie znaleziono ani fortyfikacyi, ani Rosyan, ani wojennych okrętów rosyjskich. Okręta angielskie przedsięwzieły zondowanie w odnodze Saghalii, okret zas "Amphitrite" odpłynat dnia 15. lipca do San Francisco, podczas odpłynał dnia gdy drugie dwa okręta poplynęły szukać cskadry admirała Stirling, krążącej w odnodze Tartaryi, gdzie się spodziewano zastać także wojenne okręta rosyjskie. Z tem wszystkiem być może, że Rosyanie popalili swe okreta i cofneli sie na Sybir. Admirał Stirling ma z sobę 50 okrętów z działami i pięć paropływów.

Portugalia.

(Nowiny dworu.)

Lizbona, 19. paźdz. Miody Król Dom Pedro V. obudza coraz większe sympatye i powołuje do służby dawnych doświad-

czonych urzędników dworu. Niedawno odzyskał margrabia Bemposta (St. Léger) swój dawny urząd wielkiego mistrza ceremonii, a Dom Carlos de Mascarenhas (waleczny brat marszałka Fonteira) miano-wany fligeladjutantem. Sędziwy marszałek Saldanha ma się dobrze, ale się nie pokazuje. Książę Terceira, także już nie młody, jest pierwszym fligel-adjutantem Króla.

diszpania.

(Sprawy finansowe.)

Depesza madrycka z 3. listopada donosi: Wniosek Bruila ministra finansów w sprawie bieżącego długu państwa utrzymał się w Kortezach. Junta pozwoliła wywóz płótna i łubu garbarskiego.

Anglia.

(Poczta londyńska: Ministerstwo kolonii jeszcze nie obsadzone. – Przypadek wicekan-clarza Anglii na kolei. – Instalacya lorda-majora. – Nabożeństwo za duszę pole-głych. – Wychodźcy z Jersey.)

Londyn, 3. listopada. Morning Advertiser potwierdza dziś stanowczo, ze Lord Palmerston ofiarował ministerstwo kolonii lordowi Stanley, który jednak za rada lorda Derby, swego ojca, nie przyjał tej posady.

Wicekanclerz Anglii Sir James Stuart otrzymał przed kilkoma dniami tak silne kontuzye przy niespodzianym wypadku na kolei zelaznej w Paye, że nie może dotad jeszcze zajmować się spra-

wami sadowemi.

Przyszła instalacya nowego lorda majora Londynu odbędzie się z mniejszą o wiele wystawnością niz w latach poprzednich. Jak się zdaje, postanowiono zarzucić już zbyt kosztowne i poniekąd śmieszne wystawności tej ceremonii. Koszta tego festynu i pochodu, wynoszące zwykle do 50.000 franków, musieli ponosić lord major i sheryfowie. Płaca pierwszego urzędnika miasta wynosi 200.000 franków, ale wydatki połączone z tą wysoką posadą przewyższają najczęściej ten dochód.

– Kardynał Wiseman ogłasza, że się odbędzie nabożeństwo żałobne we wszystkich kościołach katolickich dyecezyi Westminstru

za duszę zołnierzy polegtych w ciągu wojny w Oryencie.

Wielu z wychodźców, którym kazano opuścić wyspę Jersey, odpłynęło na dniu 3. listopada statkiem pocztowym "Despalch". Siedmnastu wysiadło w drodze w Guernsey, a dwunastu przybyło do Southampton, zkad jednak wszyscy odjechali w ciągu dnia do Londynu.

E'PARCYA.

(Poczta paryzka: Przyjęcie dyplomatów niemieckich. – P. Canrobert w przejeździe do Stockholmu. – Snieg w Paryżu. – Kopalnie wegla odkryto. – Powrót towarzyszy hr. Ravusset-Boulbon. – Utworzenie eskadry morza śródziemnego. – Cesarskie powitanie jenerala Bosquet. – P. Pfordten.)

Paryz. 5. listopada. Monitor donosi, ze pana Paleocapa, sardyńskiego ministra robót publicznych, który przybył do Paryża na obrady komisyi internacyonalnej dla przebicia cieśniny Suez, przyjmował Cesarz w niedziele w pałacu St. Cloud.

- Jenerat Canrobert wsiadt na dniu 1. b. m. na pokład paropływu "Gothiod" i odpłynał do Sztokholmu. We wszystkich miastach niemieckich, którędy przejezdzał, osobliwie zaś w Hanowerze i Hamburgu przyjmowała go ludność z oznakami najżywszej sympatyi. W Lubece witano go okrzykami radości i uniesienia, które

nieustawały aż do chwili jego odjazdu.

- W dzienniku Constitutionnell czytamy: "PP. baron v. d. Pfordten i baron Beust nieprzybli do stolicy Francyi w charakterze prywatnych gości. Znakomici ci męzowie stanu składali urzędownie swe holdy Napoleonowi III. Cesarz przyjmował ich kilkakrotnie z wielkiem wyszczególnieniem i każdą razą rozmawiał z nimi długo o bezinteresownych zamiarach i umiarkowanych uczuciach swego rządu. Kazdy z nich nakoniec miewał częste konferencye z p. hrabia Walewskim, ministrem spraw zagranicznych we Francyi, i niepodlega zadnej watpliwości, że głównym przedmiotem tych konferencyi była kwestya oryentalna i położenie Europy."

- W niedzielę zrana, około godziny szóstej, padał w Paryżu mały śnieg, który topniał natychmiast. W ciągu dnia uważano jeszcze czasami płatki śniegu pomieszane z deszczem. To pierwsze symptomata zimy spostrzegano zarówno w północnej jak i w południowej stronie Paryża, jak np. w Boulognesur-Mer i w Dijonie.

- W drugim przekopie kopalni w Courrières (Pas-de-Calais) odkryto gruba na dwa metry żyłę tłustego wegla dobrego gatunku i przydatnego na wszelki użytek. Pięć innych żył takich odkopano

w niejakiej odległości od tej samej fosy.

Korweta "la Recherche" odpłyneta z Port-de-France (Martinique) do Brestu z 60 do 80 towarzyszami hrabiego Ravusset-Boulbon. Okret ten wiezie zarazem ministrowi marynarki próbo

złota z kopalni odkrytej w Cayenne.

- Monitor donosi w części urzędowej, że Cesarz mianował na propozycyę ministra marynarki wiceadmirała Franciszka Tom. Tréhouart komendantem en chef eskadry morza śródziemnego (w miejsce admirała Bruat'a). (Admirał dowodzi armią okrętową (armee navale), podczas gdy flota na morzu czarnem tworzy tylko eskadre pod komenda wiceadmirała.) - Cesarz chcac jenerałowi Bosquet dać dowód wysokiego szacunku swego za zaszczytny udział jego w wypadkach wojny oryentalnej wysłał jednego ze swych oficerów ordonansowych, kapitana Moraud, do Marsylii naprzeciw jenerała, by mu doręczył medal wojskowy. (Medal ten przeznaczony właściwie tylko dla podrzędnych wojskowych nadawano już nieraz oficerom wyższej rangi za szczególne zasługi).

- Monitor potwierdza, że cierpiący jeszcze na odniesione rany jenerał Bosquet udał się do matki swojej do Pau. P. v. d. Pfordten opuści Paryż dopiero w drugiej połowie przyszłego tygodnia. Wczoraj przyjmował go książę Napoleon.

Walochy.

(Legia włosko-angielska. - Gościńce dla armii w Krymie. - Nowy zamach zbojecki.) Zaciągi dla angielsko-włoskiej legii otworzono już i w Genuyi

i zapisała się już, jak donoszą, znaczna liczba emigrantów.

- Komitet trudniący się zbieraniem składek dla armii krym-skiej, postanowił odłożyć 100.000 franków na przesłanie swiątecznego i gościńców dla tych, którzy się odszczególniali. Dla słabych i chorych przysposabiają kilka tysięcy koszul, dla zdrowych ida znaczne zapasy rumu, cygarów, i tym podobnych rzeczy. Waleczni w boju odbierać beda zegarki z napisem "dar patryotyczny z r. 1855."

- W Spezzii doznano 30. paźd, nowego zamachu na życie księdza Franciszka Rossi, w chwili gdy z kościoła przenosił monstrancye do oratoryum na drugiej stronie wazkiej ulicy. Strzał padł z zakata wazkiej ulicy, chybił wprawdzie kapłana, ale kościelnemu strzaskał ramię. Zamieszanie chwilowe i dzień dzdzysty posłużył skrytobójcy, że umknał.

Miemce.

(Hr. Rechberg ohejmuje urząd prezydenta związku niemieckiego. - P. Kisselew am-basadorem rosyjskim do Rzymu. - Zwolanie powszechnych Stanów w Hanowerze.

Frankfurt, I. listopada. Dziś dla uroczystości wszystkich swiętych nie było posiedzenia; zapewniają atoli, że jutro lub najdalej pierwszych dni następnego tygodnia odbędzie się nadzwyczajne posiedzenie zgromadzenia związkowego, w którem Jego Excelencya hrabia Rechberg obejmie urzędowanie.

- Podług berlińskiego dzienika "B. C." przybędzie pan Kisselew, były ambasador rosyjski w Paryżu, w ciągu przysztego tygodnia de Berlina, a ztamtad uda sie do Rzymu, gdzie mu poru-

czono dyplomatyczną reprezentacyę rządu rosyjskiego.

Itanower, 3. listopada. Dziś ogłoszono następującą pro-

klamacyę królewską:

"Postanowiliśmy w łasce Naszej na zasadzie postanowich Naszego rozporządzenia z 1. sierpnia r. b. w sprawie publikacyi uchwały związkowej z 19. kwietnia 1855, zwołać niniejszem po-wszechne stany królestwa. Rozporządziliśmy przeto, ażeby w tym zamiarze przedsięwzięte i ukończone zostały potrzebne wybory, i zastrzegamy sobie oznaczyć później termin otworzenia sejmu krajowego."

Szwecya.

(Ambasador pruski składa pismo Monarchy.)

Stockholm, 31. paźdz. Król. pruski ambasador hr. Westphalen był wczorej u Jego Mości Króla na prywatnej audyencyi i doręczył Mu pismo swego Monarchy.

Turcya.

(Doniesienia potoczee z Turcyi na Tryest.)

Okret "Egitto" przybył na dniu 7. b. m. do Tryestu i przywiózł wiadomości z Konstantynopola, sięgające do 29. października. Jenerał Kochanowicz, były komendant Kinburnu przychadza się swobodnie po stolicy tureckiej z swoją świta i obchodzą się z nim bardzo uprzejmie; pojmaną załogę Kinburnu internowano na wyspie Groti. Syn hrabiego Coronini przybył do Kon-stantynopola. Dla znacznej liczby kawaleryi przygotowano już leze zimowe. Jenerał Beatson podał się do dymisyi; na jego miejsce został jenerał Smith mianowany komendantem Baszibozuków. Z Kars donoszą tylko, że Rosyanie ostabieni stratami i odłączeniem oddziału wojska od głównego korpusu zaniechali dalszych ataków; jednak zdają się oczekiwać posiłków. Z Erzerum donoszą o wy-słaniu 12.000 Rosyan z pod Kars do Ardebhan. Omer Basza zajmuje pozycye nad rzeka Rhion, i obrał Suchumkale za punkt oparcia swoich działań. Ibrahim Bey rekrutuje 3000 ludzi w Czerkiesyi.

Z teatru wojny.

Doniesienia z morza baltyckiego.

(Sprawozdanie z wyprawy na morze białe.)

Z szczegółowego i obszernego sprawozdania, które francuski minister marynarki pod dniem 29. października od kapitana Guilbert dowódzcy francuskiej blokady portów białomorskich otrzymał, podaje Monitor następujące wyjątki: "Powzięliśmy byli z dowódzcą angielskim, mówi kapitan Guilbert, początkowo zamiar zatrzymywać i zatapiać same tylko rządowe okręta wybrzeżne, wszystkie zaś inne statki, należące do pojedynczych osób lub miejscowości zamierzaliśmy puszczać wolno i nienaruszenie. Dowiedziawszy się atoli, że właśnie w oczach naszych użyto podobnych statków do przewozu 2000 karabinów dla nadbrzeżnych osad rosyjskich, zmienilismy niezwłocznie nasze postanowienie, i nieprzebaczając odtąd i najmniejszym czółnom, położyliśmy niebawem tamę wszelkiej żegludze po morzu białem. Wybrzeża białomorskie zasiedlone są mnóstwem włości, po wiekszej części dosyć ludnych i handlem z Norwegia ozywionych. Dwie z nich, to jest Poneum i Kenum broniło kilkaset żołnierzy rosyjskich, a wznoszono także okopy obok pobliskich strumyków. W Sumie i Keracie uzbrojono prócz załogi wojskowej mieszkańców i uformowano z nich niejako milicyę miejscową". Kapitan

Guilbert donosi w dalszym ciągu swego sprawozdania, że miał z początku zamiar zająć wymienione miejsca, lecz dowiedziawszy się, że Rosyanie wszystkie swe statki na Dzwine przewieżli, zaniechał zamiaru. Niektóre włości nadbrzeżne nie używali wcale nadesłanych im z Archangielsku karabinów, - weszli nawet w niejakie stosunki z żołnierzami francuskimi i dostarczali im żywności. Rząd rosyjski jednak przerwał wszełką podobną zazyłość, karząc najsurowiej wygnaniem na Syberye każdego, kto się znosił z nieprzyjaciołmi. Podczas całej blokady portów białomorskich nie ukazał się zaden okręt neutralny, czestokroć jednak próbowały statki rosyjskie przemknać sie pod zasłona mgły i nocy do wybrzeży norwegskich, lecz wpadały zawsze w rece sprzymierzonych. Liczba ich wynosiła 60 statków o 900 beczek ładunku. Dla lichej budowy przystawienie ich do Francyi było niepodobnem, zatopiono zatem wszystkie bez wyjatku. W norwegskiem mieście Mardocheus dowiedzieli się Francuzi o całej wielkości szkody blokadą ta nieprzyjacielowi wyrządzonej. Pierwej bowiem zawijało do portów białomorskich w rokrocznem przecięciu do 600 statków po 200 beczkach ładunku, wywóz zatem sięgał rocznie 120.000 beczek, nielicząc w to owych 15.000, które zwykle ładowali rządowe rosyjskie i norwegskie okręta. Zmniejszenie więc wywozu przez białomorską blokadę, możnaby policzyć na 148 000 beczek. Staje się to dla mieszkańców tem dotkliwszem, im wiecej w ostatnich czasach handel ich był ożywionym. Od początku października poczęło się zimno na całem białem morzu tak znacznie wzmagać, że 9go już liczono siedm stopni mrozu, a eskadra ujrzała się zmuszoną rozwinąć zagle do powrotu ku nieopisanej radości całej osady.

Doniesienia z-nad czarnego morza.

(Stan rzeczy obecny. — Depesza marszalka Pelissier z 2. listop. w uzupelnieniu. — Depesza księcia Gorczakowa z 28. paźdz. — Depesze telegraficzne z Mikolajewa. — Wiadomości potoczne na Marsyllę.)

"Wnosząc z doniesień – mówi Gazeta wojskowa – zimować bedzie prawe skrzydło sprzymierzonych na górach Chamli. Góry Chamli ciągną się łańcuchem ku zachodowi i łączą się za rzeka Czerna z nizsza odnoga gór krymskich, gdzie się rozłożyli Piemontanie, ku Bałakławie i Jaile. Płaszczyzny po wzgórzach Jaiły obsadzili sprzymierzeni i obwarowali wawozy prowadzące od strony nieprzyjaciela. Widocznie zatem sprzymierzeni trzymają się tylko obronnie, a rozesłanie korpusów w różne strony jest powodem, że Pelissier zaczepnie wystapić nie jest w stanie. Odpadły mu wojska tureckie odchodzac do Suchum Kale; potem część jedna odeszła z wyprawa na Kinburn, inna zaś posłana do Eupatoryi, co wszystko znacznie nadwątliło siłę głównej armii; i słusznie obiegała w obozach pogłoska, że Rosyanie zaczepnie wystąpić zamyślają, zwłaszcza że siły ich na Bełbeku zebrnne przewyższają znacznie siło sprzymierzonych. Wprawdzie przewagi tego rodzaju są chwilowe i watte, w ciągu 20-30 dni obopólnie, i tu i tam się zmieniają. Ale chociazby i w tej chwili była dla Rosyan pora wystąpić zaczepnie, nie jest w tem powód, by się sprzymierzeni nad Czerna i w Eupatoryi zachowywali nieczynnie. Pokazało się już, że zwłoczne ruchy i taktyczne dywersye podejmowane z planu Pelissiera, nie wycisnęły Rosyan; owszem Rosyanie zyskali na czasie, wzmoenili się, a zima, która nadchodzi, może im więcej dodać czasu."

Wojska rosyjskie pod Mikołajewem wynosza według doniesień z Odessy d. 28. z. m. 20.000, pod Oczakowem 15.000 i tyleż ma

stać pod Chersonem.

Depesza marszałka Pelissier do francuskiego ministra wojny opiewa według Monitora dosłownie:

Sebastopol, 2. listopada.

Dnia 29. października posunął się jenerał d'Allonville we 24 bataliony, 38 szwadronów i 57 dział na gościńcu z Eupatoryi do Symferopola aż do wawozu Czobatar (między Sakiem i Talatem w południowo wschodniej stronie jeziora Sissak). Zastał Rosyan w silnych pozycyach po drugiej stronie tego wawozu, gdzie wznieśli szańce bronione 36 działami trzydziestodwu-funtowemi, których kule z dalekiej odległości wystrzelone ugodziły w szeregach naszych kilku ludzi i kilkoro koni. Wszelkie usiłowania, by nieprzyjaciela zmusić do walki poza temi pozycyami, były bezskuteczne. Również cofnęło się sześć szwadronów rosyjskich przed czterema szwadronami tureckiemi, którym jenerał d'Allonville uderzyć kazał. Nazajutrz powtórzono te same manewry, ale również bez skutku. Niedostatek wody w Saku i trudność zaopatrzenia się w furaż zmusiły jenerała wrócić d. 29. do Eupateryi. Okolice tego miasta opuszczone zupełnie ze strony Rosyan.

Inwalid Ruski zawiera następującą depeszę księcia Gorczakowa z d. 28. października, 8. god. wieczór: Wczoraj wykonał nieprzyjaciel znewu silną demonstracyę z Eupatoryi. Miał blisko 35 szwadronów jazdy i 6 batalionów piechoty. Wyruszył na Ssaki wzdłuż cieśniny aż do Czebotar, ale tu zatrzymała go nasza awangarda, z którą wymieniawszy kilka strzałów działowych wrócił wieczór do Ssaki, gdzie przenocował. Dzisiaj zrana ponowił nieprzyjaciel to poruszenie zaczepne posuwając się częścią ku Tameszy; gdy jednak nasza dywizya utanów poparta rezerwą dragonów zagroziła jego lewemu skrzydłu, wrócił około południa do Ssaki.

Inwalid Ruski zawiera następujące dalsze depesze telegrafi-

czne z Mikołajewa:

1) 26. października, 10¹/₄ god. wieczór. W ostatnich dwudziestu czterech godzinach nie zaszły żadne zmiany w pozycyi nieprzyjaciela, tylko liczba jego parostatków, łodzi kanonierskich i bateryi

pływających w zatoce oczakowskiej nieznacznie się pomnożyła. Ruch mniejszych statków między trzema pozycyami nieprzyjaciela, który w dniach poprzedzających spostrzeżono, trwał ciągle. W około Kinburna popalił nieprzyjaciel wszystkie włości; były one opuszczone, bo mieszkańce powynosili się w porę z całem mieniem i bydłem swojem. Innych działań i ruchów nie przedsiębrał nieprzyjaciel ani na morzu, ani na lądzie. Jenerat-lejtnaat Sadowski przedsięwział wczoraj rekonesans ze wsi Wassiljewki do wsi Pokrowki i posunął się az pod forpoczty nieprzyjacielskie bez dobycia oręża.

2) 27. października, 9½ god. wieczór. W nocy z 26. na 27. odpłynęty okręta stojące przy ujściu Dniepru i połączyły się z eskadrą w zatoce oczakowskiej. Prócz tego nie zaszły żadne zmiany w pozycyi nieprzyjaciela i nie przedsiębrał żadnych działań. — Pikiety wysłane z awangardy jenerała-lejtnanta Sadowskiego na 20 wiorst za wieś Busowaja na przesmyk Kinburnski nie spotkały się nigdzie z nieprzyjacielem. Z Oczakowa jednak widać, że wojska, które wylądowały, zajmują stałą pozycyę w Kinburnie. W Mikoła-

jewie idzie wszystko dobrze.

3) 28. października, 93/4 god. wieczór. Wczoraj pod noc zabrał nieprzyjaciel pod Kinburnem artyleryę polową i konie na okręta transportowe, które jednak dzisiaj ze świtem stały jeszcze w zatoce. Z kilku przygotowań wnosić można, że wypłyną na morze. Gęsta mgła, która padła o god. 8. i trwała aż do zmroku, przeszkodziła dalszym spostrzczeniom; pierwej jednak widziano jeszcze, że liczba stojących przy ujściu Bogu parostatków, łodzi kanonierskich itd., jakoteż okrętów floty w cieśninie kinburnskiej znacznie się zmniejszyła. Z pierwszych pozostało tylko 5 parostatków i 4 łodzie kanonierskie, z któremi razem liczy teraz cała flota nieprzyja-

cielska 64 zagli.

Okręt "Euphrate" przywiózł do Marsylii wiadomości z Konstantynopola z 29. października. Dzienniki tamtejsze donoszą, że gwardya cesarska otrzymała rozkaz powrócić do Francyi i że wsiądzie na okręta 5. listopada, Admirał Braut przybędzie 10. do Konstantynopola i odjedzie również do Francyi. Wiceadmirał Pellion będzie utrzymywać blokade Chersonu i Duiepru. Rzeke Bog rekognoskował wspólnie z Admirałem Stewart i przekonał się, że mogłaby nieść ładowne okręta. Jenerał Bazaine ponieszczył wsie rosyjskie znajdujące się na półwyspie Kinburn i powraca już do Kamicszy. Jenerał Levaillant został mianowany gubernatorem Sebastopola. Dziennik Presse d' Orient podaje straty Rosyan poniesione pod Karsem na 15000 ludzi, a mianowicie 5600 poleglych; między którymi kilka jeneralów i 400 oficerów. Turcy mieli 1300 ludzi niezdoloych do boju, między tymi 400 zabitych. Selim Basza ma z oddziałem tureckiej gwardyi cesarskiej zająć pozycyę pod Erzerum i zagrozić z zaplecza armii jenerała Murawiewa. Sądzą, że z tej pozycyi będzie można Kars zaopatrywać w żywność a może nawet i uwolnić od oblężenia. Omer Basza wyruszył w pochód ku Katais 20. października z 22. batalionami. Emin-Bej, gubernator Czerkiesyi, przyprowadził ma znaczna liczbe przyprowadził na znaczna liczbe przywódźców goralskich, którzy mu ofiarowali swoją pomoc. Cholera wybuchła w Teheranie, ambasador perski udaje się do Petersburga.

Doniesiemia z ostatniej poczty.

Tryest, 8. listopada. Stan zdrowia Jego c. k. Mości najdostojniejszego Arcyksięcia Ferdynanda Maxa nie wznieca jak stychać, żadnej obawy. Współczucie ludności jest powszeche i serdeczne.

Odessa, 4. listopada. Jego Mość Cesarz Aleksander przybył tu wczoraj wieczór o godzinie 7mej.

Z Aten donoszą pod dniem 2. b. m. Do Pireju zawinęła flotyla amerykańska złożona z 4 fregat, t paropływu i 1 mniejszego okrętu, i uda się ztamtąd wkrótce do Konstantynopola.

Królewiec, 8. listopada. Specyalna instrukcya rosyjska nakazuje, ażeby przy teraźniejszej rekrutacyi jak zwykle przy rekrutacyach wzmocnionych wszystkie klasy wiekowe od 20 do 36 lat stawiały rekruta, by uzyskać jak największą liczbę nowozaciężnych.

Glańsk, 9. listopada. Okręt "Vulture" zawinał do tutejszego portu; odpłynał z Nargen dnia 6. b. m. Pod Nargen pozostanie tylko krażąca eskadra obserwacyjna. Reszta floty baltyckiej powraca. Ogromne spadły śniegi.

Konstantynopol, 29. października. Z angielskiego kontyngensu pozostała tu jeszcze mała część, i ta odejdzie wkrótce do Kerczu. Przednia straż Omer Baszy wyruszyła pod jenerałem Stein do Kutais. Książę Newcastle przybył do Czerkiesyi. Komendę wojsk tureckich w Kars poruczono Selim Baszy.

Turyn, 8. listopada. Alfieri i Sostegno wybrani zostali prezydentami, Desembrois i Siccardi wiceprezydentami senatu.

Wiadomości handlowc.

(Cany targowe w obwodzie żółkiewskim.)

Zółkiew, 5. listopada. Według doniesień haudlowych podajemy średnie ceny zboża i innych foraliów, jakie były w drugiej połowie zeszłego miesiąca na targach w Zółkwi, Belzie, Sokalu i Lubaczowie: korzec pszenicy 16r.6k.—14r.—14r.12k.—16r.3k.; żyta 11r.42k.—10r.30k.—9r.24k.—12r.48k.; jęczmienia 10r.27k.—9r.—8r.—9r.; owsa 6r.—5r.—4r.—7r.; hreczki wszędzie 8r.; kartofli

4r. -3r.30k. -2r.54k. -4r.24k. Cetnar siana 1r.12k. -1r.20k. -1r. 48k.—48k. Sag drzewa twardego 11r.45k.—6r.—5r.30k.—7r., miękkiego 9r.39k.-5r.-5r.6k.-6r. Funt miesa wołowego 7k.-44/5k.-4k .- 7k. Garniec okowity 2r .- 2r .- 2r .40k .- 2r .30k m. k. Kukurudzy, wełny i nasienia konicza nie było w handlu.

Kurs lvowski.

złr.	kr.
5	15
5	119
9	5
1	43
1	42
1	14
90	45
- 68	45.
78	45
	68

Wiedenski	kurs papi	erów.
-----------	-----------	-------

		Dnia 7. 1	listopa	la.	w przecięciu
Obligacye	długu państwa	. 5%	za sto	745/8 8/4	7411/16
	pożyczki narod	5%	97	78 781/8	781/16
detto	z r. 1851 serya B	. 5%	20	_	-
	z r. 1853 z wypłata		97	Test o	-
	długu państwa		27	- Indian last	11-11-11
	detto		79		THE REPORT OF THE REAL PROPERTY.
	z r. 1850 z wypłatą		99	the Charles of Labor	The Lour sta
	detto detto		37	would be related	al and Town
	detto		37	1000	1 10 20 1
	losami z r. 1834 .		27	TO THE REAL PROPERTY.	A LEAST COLUMN TO THE REAL PROPERTY AND ADDRESS OF THE PERSON ADDRESS OF THE PERSON AND ADDRESS
	detto z r. 1839 .		*	027/ 001/	98
Ohl widd	detto z r. 1854 . miejskiego banku		1/0/	977/8 981/8	98
Ohl lowh	wen. pozyczki z r.	1850	50/	Decident same	IN ACTION
Ohl indem	n. Niż. Austr	1000	50/	Sec., 63 spated.	To offeedo and
detto	krajów koron		50/	211/	711/3
Akeve bank	towe		0 /0	947 938 945	942
	. Tow. eskp. na 500			_	
Akeve kole	i żel Ces. Ferdynan	da na 1000	złr.	20421/2	20421/2
	i żel. Głognickiej na				
	i żel. Edynburskiej				-
Akcye kole	i Budzińsko-Lincko-	Gmundzkie	j na 2	50 złr. —	
Akcye Dun	ajskiej żeglugi parov	vej na 500	złr.	526 522 5	24 524
Akcye aust	r. Lloyda w Tryeści	e na 500 z	dr	—	-
	isty zastawne po 40/				U15 7 /9/085
Renty Como					

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 7. listopa	da.	przecięcia
Amsterdam za 100 holl. złotych	-	_ 2 m.
Augsburg za 100 złr. kur	1138/4 1/2 5/8	1135/8 aso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 241/2 fl.	113 ⁸ / ₄ ¹ / ₂ ⁵ / ₈ 112 ⁸ / ₄ ¹ / ₂ ¹ / ₂ 1.	1125/23 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont	design to the sale of the sale	- 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank	828/4 5/8 1/9 5/8 1.	82 ⁵ / ₈ 2 m.
Lipsk za 100 talarów	1117/8	111 ⁷ / ₈ 2 m.
Liwurna za 300 lire toskań		2 m.
	11-5 4 4 l.	11-4 3 m.
Lyon za 300 franków		- 2 m.
	1125/8 5/8	1125/82 m.
	1313/4 1.	1313/42 m.
	$132^{1}/_{4} 131^{7}/_{8}$	1321/82 m.
	240	240 31T.S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	The state of the s	- T. S.
	183/8 1/4	181/4Agio.
Dukaty al marco		- Agio.
		A CHARLES

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 8. listopada o pierwszej godzinie po południu.

Dnia 8. listopada o pierwszej godzinie po południu.

Amsterdam $92^3/_4$ l. — Augsburg II3 l. — Frankfurt II2½ l. — Hamburg $82^3/_8$ l. — Liwurna 11½, l. — Londyn II.1 l. — Medyolan II2l. — Paryż 132l. Obligacye długu państwa $5^0/_6$ $76^3/_8$ — $75^4/_2$. Detto S. B. $5^0/_6$ 85—86. Detto pożyczki narod. $5^0/_6$ $78^5/_8$ — $78^3/_4$. Detto $4^1/_2$ 0/ $65^1/_2$ — $65^3/_4$. Detto $4^0/_6$ $59^3/_4$ —60. Detto z r. 1850 z wypłata $4^0/_6$ — — Detto z r. 1852 $4^0/_6$ — — Detto Glognickie $5^0/_6$ $92^1/_4$ — $92^1/_2$. Detto z r. 1854 $5^0/_6$ — — Detto $3^0/_6$ $45^1/_4$ — $45^1/_2$. Detto $2^1/_2$ 0/6 37— $37^1/_4$. Detto $1^0/_6$ 0 $68^1/_2$ —72. Pożyczka z r. 1834 228 — 229 Detto z r. 1839 $118^1/_4$ — $118^3/_4$. Detto z 1854 $97^7/_8$ — 98. Oblig. bank. $2^1/_2$ 0 $53^1/_2$ — $54^1/_2$. Obl. lom. wen. pożyc. r. 1850 $5^0/_6$ 91 — 93. Akc. bank. z ujma 946 — 948. Detto bez ujmy — — Akcye bankowe now. wydania — — Akcye banku eskomp. $37^1/_4$ — $87^2/_4$. Detto kolei żel. półn. Ces. Ferdynanda $205^1/_4$ $205^3/_8$. Wied.-Rabskie — — Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej 217 — 218. Detto Tyrnawskiej 1. wydania 18 — 20. Detto 2. wydania 25 — 30. Detto Edynburgsko-Neusztadzkiej 90 — $90^1/_4$. Detto żeglugi parowej 528 — 529. Detto 11. wydania — Detto 13. wydania 512 — 513. Prier. ohl. Lloydy (w śrebrze) $5^0/_6$ $89^1/_2$ —90. Północn. kolei $5^0/_6$ 78— $78^1/_2$. Glognickie $5^0/_6$ 73 — 74. Obligacye Dun. żeglugi par. $5^0/_6$ 79—

80. Detto Lloyda 400 — 405. Detto młyna parowego wiedeń. 99 — 100 Renty Como $13^3/_4$ — 14. Esterhazego losy na 40 złr. $72^1/_2$ — 73. Windischgrätza losy $25^1/_4$ — $25^1/_2$. Waldsteina losy $24^1/_8$ — $24^1/_4$. Keglevicha losy 10 — $10^1/_4$. Cesarskich ważnych dukatów Agio $17^3/_4$

(Kurs pieniężny na giełdzie wied. d. 8. listopada o pół do 2. po południu.) Ces. dukatów stęplowanych agio 173/4. Ces. dukatów obrączkowych agio 171/4. Ros. imperyaly 9.6. Srebra agio 131/4 gotówką.

Telegrafowany wiedcáski kurs papierów i weksli.

Dnia 10 listopada.

Obligacye długu państwa 5% 74¹⁵/₁₆; 4½% -; 4% -; 4% 2 r. 1850 - 3% -; 2½% - Losowane obligacye 5% -; Losy z r. 1834 za 1090 złr. z. r. 1839 118½. Wiéd. miejsko bank. -. Wegiers. obl. kamery nadw. -; Akcye bank. 944. Akcye kolei półn. 2045. Głognickiej kolei żelaznej. 400. Odenburgskie -. Budwejskie -. Dunajskiej żeglugi parowej 528. Lłoyd -. Galic. l. z. w Wiédniu -. Akcye niż.-austr. Towarzystwa eskomptowego a 500 złr. - 440 złr.

a 500 24r. — 440 24r. Augsburg $113^1/_2$. 3. m. Genua — 1.2. m. Frankfurt $112^3/_8$ 2. m. Hamburg $82^3/_4$ 2. m. Liwurno — 1.2. m. Londyn 11-5.1. l. m. Medyolan —. l. Marsylia $132^1/_8$. Paryż $132^1/_8$. Bukareszt 241. Konstantynopol —. Smyrna —; Agio duk. ces. $18^3/_8$ Pożyczka 2 roku 1851 500 lit. A. —. lit. B. —. Lomb. —; $5^{-0}/_0$ niż. austr. obl. indemn —; innych krajów koron. 70; renty Como —; Pożyczka z roku 1854 $97^{1/}_8$. Pożyczka narodowa $78^1/_2$. C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. $330^1/_2$ fr.

Przyjechali do Lavowa.

Dnia 10. listopada.

PP. Czermiński Jul., z Glińska. – Dobrzyński Fran., z Bogdanówki. – Smarzewski Fran., ze Zbaraża. – Skrzyński Lud, z Nozdrzca. – Cielecki Alfred Zaremba, z Krakowa. – Szadbey Jakób, ze Stanislawowa. – Sochocki Ant., z Choronowa. - Krzeczunowicz Karol, z Krakowa. - Sozański Wincenty, z Grabowca.

Dnia 11. listopada.

PP. Köhler Michał, c. k. przełożony powiat., z Bursztyna. – Doliniański Seweryn, z Dolinian. – Łoś de Grodkow Jan, z Dmytrowiec. – Ignacy Krzeczunowicz, z Jaryczowa. – Maxymilian Zaturski, z Załusza. – Uliniecki Wincenty, z Przemyśla.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 10. listopada.

Br. Hein, c. k. porucznik, do Złoczowa. – PP. Osmulski Rafał, do Saw-czyna. – Ziemiałkowski Wik., do Żółkwi. – Rojewski Fel., do Leszanowy. – Agopsowicz Teodat, do Krymidowa. – Obniński, do Żółkwi. – Peitly, c. k. kapitan, do Rzeszowa.

Dnia 11. listopada.

Hr. Brzezowski Leon, do Łańcuta. – PP. Gołaszewski Jakób, do Krynia. Szymanowski Franciszek. do Spasowa. – Wysocki Floryan, do Hrehorowa. - Bogdanowicz Józef, do Zółkwi.

Spostrzezenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 9. listopada.

Pora	Barometr w mierze parys. spro- wadzony do 0° Reaum.	Stopien ciepla według Reaum.	Stan po- wietrza wilgetne- go	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zrana 2 god. pop. 10 god. wie.	329.91	+ 3.5° + 4.4° + 4.7°	80 8 66 2 72 3	południowy sł. połzachod. "	pochmurno

TEATR.

Dzis: dnia 12. listopada 1855:

"Gracz czyli Syn stawiony na kartę," dramat z niemieckiego A. W. Ifflanda w 5 aktach.

Ogłoszenie na ośm widowisk abonamentu poczyniającego się we środę dnia 14. listopada 1855:

Loza parterowa lub pierwszego piatra 28 złr., krzesto na parterze 6 złr., krzesto na 1m piątrze 7 złr. m. k. W tymże samym stosunku i do innych lóz, oraz miejsc zamknietych po cenie o 1/4 ta część niżej od cen zwyczajnych.

Abonament przyjmuje się w kancelaryi teatru polskiego pod nr. 12. na pierwszym piątrze w gmachu teatralnym codziennie od godziny 9. rano do 5. z południa.

Dnia 10. listopada 1855 roku wyciągnięto w c. k. urzędzie loteryjnym Lwowskim następujące pięć liczh:

25. 88. 53. 47. 49.

Przyszłe ciągnienia nastapią dnia 24. listopada i 5. grudnia 1855 roku,

T

Po długim śledztwie, ujętym wreszcie został chłopiec czternastoletni, sprawca wielkiego pożaru d. 30. września r. b. w Pacławie, przyczem spłoneja Kalwarya Paclawska, klasztor i kościół z odpustów sławny. Chłopiec przyznał się, że podpalił, a to w pomstę, iż go nie przyjęto do kuchni klasztornej na noc.

- C. k. ministeryum handlu każe już układać plan pałacu wystawy przemysłowej, mającej się odbyć w Wiedniu w roku 1859; budowla ma być ukończona z początkiem roku 1859.

- Dochód z czynszów domowych w samem micście Wiedniu, wynosi podług dotychczasowych wykazów w roku 1855 prawie o pół miliona zir. wię-

- W pamięć Cesarza Mikołaja bito medale ze złota, srebra i bronzu dość wielkie i roboty misternej. Przedstawiają po jednej stronie wizerunek Cesarza Mikołaja, a po drugiej krzyż wznoszący się nad półksiężycem, tudzież dzień urodzenia, wstąpienia na tron i śmierci Cesarza.